

# 02144044 számú Kőszobrász megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

## **1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés**

- 1.1 Megnevezése: Kőszobrász
- 1.2 Ágazat megnevezése: Építőipar ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0214

## **2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés**

- 2.1 Megnevezése: Kőszobrász
- 2.2 Szintjének besorolása
  - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint:4
  - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint:4
  - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint:4

## **3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:**

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály:

## **4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerezhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:**

A kő időálló tulajdonságát kamatoztatva a múltnak állít emléket a kőszobrász. Az impozáns /kő/ anyag megmunkálás kőfaragási és geometriai szaktudást igényel, ami kőfaragó szakmai alapokon nyugszik.

Alkalmazottként épületek ornamentikáját, figuratív szobrászati elemeket vagy szobrot faraghat. Elsődleges célja a korhű ábrázolás, amit a megfelelő művészetitörténi stílusjegyek alapján készít el. Anatómiai tudását rekonstrukció vagy restauráció alkalmával gyümölcsöztet, amihez elengedhetetlen a szabadkézi rajz és a mintázás. Képes roncsolódott vagy lepusztult szobrászati elemek restaurálására vagy cseréjére.

Önálló szobrászként saját gondolatvilága mentén alkot nonfiguratív vagy teljes alakos szobrokat. Képes az egyszerű ötletből a szakmai folyamatokat tiszteletbe tartva szobrot készíteni.

Előfordul, hogy más szobrászművészek szobrait faragja adott modell, vagy egy egyszerű kézi-rajzból kiindulva.

**5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:**

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: -

5.1.2 Nyilvántartó hatóság: -

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: -

**6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:**

6.1 Iskolai előképzettség: Nyolc általános

6.2 Szakmai előképzettség:

1. OKJ szerint

Megnevezése: Kőfaragó, műköves és épületszobrász

Azonosító száma: 34 532 07, és a korábbi jogelőd végzettség

2. Szakmai jegyzék szerint

Megnevezése: Kőfaragó

Azonosító száma: 4 0732 06 07

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: Szakmai előképzettséggel az előképzettség megszerzését követően

**7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):**

7.1 Minimális óraszám: 900

7.2 Maximális óraszám: 1300

**8. A szakmai követelmények leírása:**

## 8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

<b>Készségek, képességek</b>	<b>Ismeretek</b>	<b>Elvart viselkedésmódok, attitűdök</b>	<b>Önállóság és felelősség mértéke</b>
Folyamatos figyelem, Szabálykövetés	Ismeri a műhely, és építési terület munkavédelmi előírásait	Betartja és odafigyel, a műhely, és építési terület munkavédelmi előírásait	Felelősséget vállal önmagáért, és mások testi épségért
Elsajátította a szakmában szükséges vállalkozási ismeret tananyagot	Vállalkozói ismeretekben jártas	Érdeklődik a tananyag iránt	Önállóan dolgozik
Képes a szövegszerkesztő és prezentációs programok használatára	Ismeri a portfólió készítés műveletét	Problémamegoldó és kreatív	Önállóan dolgozik, jártasságbéli hiányosságait pótolja
Képes a szakma nyelvét beszélni.	Ismeri, és használja kőfaragó és kőszobrász szaknyelvet és kifejezéseit	Összeszedett gondolatmenettel, és szaknyelv használatával beszél	Felelősségteljesen kommunikál, a kimondott szónak értéket ad.
Tudja az építészeti szak kifejezéseket, amelyek a szakmáját érinti	A kapcsolódó szakmák szaknyelvét ismeri.	Összeszedett gondolatmenettel, és szaknyelvvvel való beszélgetés az építészekkel és a társszakmák gyakorlóival	Felelősségteljesen kommunikál, a kimondott szónak értéket ad.
Megérti és átlátja a tervrajzot, megtalálja rajta a keresett információt	Tervrajz olvasásában jártas	Kitartóan törekszik a rajz értelmezésére.	Teljesen önállóan teszi
Térlátása segítségével a kétdimenziós rajzot el tudja képzelni.	Faragási tervrajzot könnyen átlátja	Kitartóan törekszik a rajz értelmezésére	Törekszik az önálló megértésre
Számítógépes rajzolóprogram/CA D/ segítségével képes kétdimenziós rajzolásra és ki tudja nyomtatni, az elvart méretarányban	Ismeri CAD típusú rajzoló programot	Utána jár a hiányzó információnak, továbbfejleszti önmagát.	Önállóan dolgozik, jártasságbéli hiányosságait pótolja az internet segítségével

Képes az építészeti korok és stílusokjegyek felismerésére.	Művészettörténeti ismeretekkel rendelkezik /szakma releváns/	A megszerzett tudásra építve a folyamatos tanulás jegyében folyamatosan képezi magát.	Önálló módon dolgozik
Tudja a kőépítmények fejlődésének korszakait, és alakulás módját.	Ismeri az építészet művészettörténeti hátterét. /kőfaragó szakmára fókuszáltan/	Érdeklődik az épületek iránt	Önállóan dolgozik, jártasságbéli hiányosságait pótolja
Alkalmazni tudja a munkájában szobrászati korok kifejezési módját és mondanivalóját	Ismeri a művészettörténeti korok korhátértörténetét, ami segít megérteni a szobrokat	Érdeklődik a Szobrászat iránt	Önállóan dolgozik, jártasságbéli hiányosságait pótolja
Meg tudja különböztetni a kőanyagokat tulajdonságuk, fajtájuk alapján	Geológiai ismeretek /szakma releváns/	Érdeklődik a természetes anyagok iránt.	Az anyagmegmunkálásához szükséges követ felelősséggel választja ki.
Vizuális kifejező képességét és térlátását a rajzzal erősíti	Elsajátította a szabadkézi rajz technikáit és látásmódját	Elemző figyelemmel próbálja megérteni az adott formavilágot és visszaadni azt	Önállóan dolgozik, jártasságbéli hiányosságait pótolja
Képes megérteni és reprodukálni a formákat a mintázás által	Mintázási ismeretei legalább egy laposdombormű elkészítésére megfelelő	Elemző figyelemmel próbálja megérteni az adott formavilágot és visszaadni azt	Önállóan dolgozik, jártasságbéli hiányosságait pótolja
Tud kopogó formát venni	Érti a formalevételt	Betartja a formalevétel sorrendjeit	Szakmai felelősséget vállal munkájáért
Érti a csontozat, az izmok, a bőr egymáson fekvését. Mozdulatnál azok eltérését és együttes figurális ábrázolási módját.	Emberi anatómiában jártas	Elemző figyelemmel próbálja megérteni az emberi testet	Önállóan dolgozik, jártasságbéli hiányosságait pótolja
A kőfaragó segédanyagokat funkciójuk és fizikai tulajdonságuk alapján alkalmazza. Meg tudja ítélni a segédanyagok	Ismeri a kőfaragó segédanyagokat /fugázó, kőpótló, ragasztó anyagok stb./	Áttekintő és figyelmes az anyagkiválasztásnál	Önállóan választja és használja az anyagokat, kezkesedik a végeredményről

kőre ható reakcióját és ennek megfelelően használja őket.			
Képes a kis és nagy súlyú köveket balesetmentesen mozgatni	Anyagmozgatási ismeretek /gépi csörlőkkel, láncos emelőkkel, kézzel stb./	Tisztában van a kő súlya okozta nyomásokkal és erőkkel, így mindig előre megfontolt módon kezeli.	Felelősségteljes döntésekkel a kollégái testi épségére odafigyelve dolgozik.
Képes minden kőfaragó kéziszerszámmal dolgozni	Kőfaragó kézi szerszámok használatában jártas	Elsajátítja a szerszámhasználatot és a faragás segítségével megismeri a kő tulajdonságait	Önállóan dolgozik
Levegőtechnikával meghajtott gépekkel és szerszámokkal képes dolgozni, és érti a működési elvüket.	Pneumatikus faragó pisztolyok és szerszámok alkalmazását ismeri	Figyel a szerszámokra, és tudja a faragó pisztoly és a véső határait.	Megfelelően és felelősséggel használja a faragó pisztolyt és a szerszámokat
Tud a kőfaragó és kőszobrász vágó és csiszoló kézi gépekkel vágni és csiszolni.	Ismeri a kőfaragó és kőszobrász vágó és csiszoló kézi gépeket / Sarokcsiszoló, egyenescsiszoló stb./	Biztonsági előírásokat betartva használja a gépeket	Odafigyelve és felelősséggel használja a gépeket
El tudja dönteni, hogy egy bizonyos típusú munkánál, milyen kőmegmunkáló gép használata fontos a szobrászfeladat elkészítéséhez	Ismeri az ipari kőmegmunkálást	Átgondoltan kiválasztja ki a kő megmunkálási végterméket a gazdaságosság, és a hatékonyság érdekében	Felelősséggel dolgozik
Képes kőfaragó tervrajz alapján kiserkeszteni a <u>szükséges</u> sablonokat.	Tud kőfaragó faragó munkákat készíteni, sablonok, és kontra sablonok használatával /szint minimum: fordulós tagozatok/	Precízen készíti el a köelemeket	Felelősségteljes munkát végez
Képes döntést hozni a feladatnak megfelelő kőhelyezési módról	Kő helyezési technikák és rögzítési módokat ismeri	A helyezési lehetőségeket átgondolva készíti a szobrot	Lehet megosztott az önállóság, de maximális felelősséggel teszi ezt.
Tud ornamentikát faragni	Ismeri az ornamentika faragásának folyamatát	Folyamatos önfejlesztést figyelembe véve alkot	Önállóan teszi

Képes domborművet és szobrot valamelyik másolási technikával kifaragni	Ismeri a laposdombormű és a kőszobor faragásának műveletit	Folyamatos önfejlesztést figyelembevéve alkot	Önállóan felelős a szobor kinézetéért.
Képes a pontozógép, a három körzős és a körzős másolásra	Érti a kőszobrász másolási technikákat	Odafigyelve készíti el a másolatot	Felelős a munkájáért

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/**nem**

**9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):**

Az eddig ránk hagyott kulturális örökségeink közül a legmértvadóbbak mind kőből készültek. Minden népnek a maga dolga eldönteni, hogy megtartja ezt az örökséget és átadja a következő generációnak abba az állapotban ahogy ők kapták. Fontos az a szakember, aki megőrzi ezeket az emlékeket, és maradandót hoz létre. Gazdasági szempontból sem elvetendő amikor a turisták visszatérnek abba a városba, aminek a vizuális élménye magával ragadta őket. A városlakók is örömmel élnek egy kultúrában gazdag helyen, továbbá a jó minőségű oktatás, és a maradandó alkotás tudata megbecsülést ad a leendő kőszobrásznak.

**10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:**

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga

**10.2.1** A vizsgatevékenység megnevezése:

**A) Szaktörténet B) Szakismeret**

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Összefoglaló a programkövetelmény alapján összeállított, A) és B) témaköreiből lehetséges az írásbeli vizsga tétele. Egy témakörre fókuszáltan, vagy egy témakört szétbontva. A) és B)-ből egy-egy témakört érinteni kell.

**A) Szaktörténet:**

1. Művészettörténeti korok / Kőszobrász és kőfaragó szemmel/
2. Kőépületek fejlődése, korszakai. Alakulásuk módja strukturális felépítésük alapján/ókortól napjainkig/

## **B) Szakismeret:**

1. A kőszobrászat, eszközei és szerszám ismeret
2. Kőfaragás és szobrászat kapcsolata, és eltérése egymástól
3. Kőhelyezés, és rögzítési módjai
4. A faragás sajátosságai. Másolási technikák használata
5. A szoborkészítés. Ötlettől a kész kőszoborig
6. Kőanyag mozgatása / Bányától a faragó bakig/ és a kő feldolgozásának módjai
7. Kőfaragás kőszobrászat és kőrestaurálás kapcsolata

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 30 %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai

A Vizsgabizottság értékeli a szakmai fogalmak pontos használatát együttesen a bemutatott téma helyességével.

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

10.3 Projektfeladat (A és B pontok)

**10.3.1** A vizsgatevékenység megnevezése:

### **A) Szakmai portfólió, B) Szakmai vizsgaremek bemutatása és prezentáció**

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

Az A) Szakmai portfólió és a B) Szakmai vizsgamunka egymást követő bemutatása, mélyeket egybefüggő tevékenységként kell megszervezni.

#### **A) Szakmai portfólió**

- A képzési időben végig vitt szakmai gyakorlati tevékenység bemutatása a képekkel és rövid szöveggel.
- A Szobrász vizsgaremek koncepciójának, tervezési folyamatának és az elkészítés fázisainak bemutatása.

#### **B) Szakmai vizsgaremek bemutatása és prezentáció**

- Szakmai gyakorlat ideje alatt elkészített vizsgaremek prezentációja  
/ Koncepciójának, tervezési folyamatának és az elkészítés fázisai. /

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 15 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 70%

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontja:

A vizsgabizottság a vizsgázó által elkészített szakmai anyag együttesét /Portfóliót, és a vizsgaremeket/, a megoldások színvonalát és a bemutató alkalmával mérhető alkotói gondolkodásmód meglétét, fejlettségét, a verbális előadást és a szakmai fogalmak pontos használatát együttesen értékeli.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

Az egyes vizsgatevékenységek lebonyolításában a hatályos köznevelésről, illetve a szakképzésről szóló törvények előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: Tanterem, műterem vagy műhely

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja és feltételei: nincs

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

<b>11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek</b>
-----------------------------------------------------------------------------------------------

-